

Vnější ekonomické vztahy

- Ve vnějších vztazích se snížil přebytek běžného účtu a nepokryl deficit finančního účtu platební bilance***

Vnější rovnováha české ekonomiky se v 1. čtvrtletí zhoršila jak podle salda běžného účtu platební bilance, tak podle schopnosti krytí deficitů přebytky u hlavních položek. Běžný účet platební bilance skončil přebytkem ve výši 16,1 mld. Kč s podporou výkonové bilance (přebytek 55,3 mld. Kč), při deficitní bilanci výnosů (-39,9 mld. Kč) a nepatrném přebytku u běžných převodů (0,4 mld. Kč). K převýšení příjmů nad výdaji došlo i na kapitálovém účtu, jehož přebytek spolu s běžným účtem dosáhl 2,1 % nominálního neočištěného HDP (4,6 % v 1.čtvrtletí 2009). Kladné saldo běžného účtu však dosahovalo pouze dvou třetin hodnoty srovnatelného období 2009, resp. třetiny z prvního čtvrtletí 2008. Výsledkem je tak meziroční zhoršení vnějších vztahů měřené tímto indikátorem. Druhé měřítko rovnovážnosti ukázalo, že zmíněné přebytky na běžném a kapitálovém účtu nedokázaly pokrýt deficitní finanční účet, k čemuž scházelo 11 mld. Kč. I v tomto parametru se vnější rovnováha české ekonomiky zhoršila, protože ve stejném období 2009 byl schodek finančního účtu bohatě kryt.
- Bilance služeb v deficitu***

Přebytek výkonové bilance byl meziročně zhruba stejný a jen o 3 mld. Kč horší než průměr předchozích tří let. Změnily se však její proporce. Přebytek obchodní bilance v cenách FOB dále meziročně posílil o 21 mld. na 62,6 mld. Kč, ale bilance služeb byla v deficitu (-7,3 mld. Kč proti 15 mld. průměrného přebytku předchozích tří let konjunktury). Na výrazném pětinovém meziročním růstu výdajů a poklesu příjmů (-5 %) v obchodu službami se podílel především dovoz v položce Různé obchodní, profesní a technické služby.
- Zahraniční obchod opět rostl při nepříznivém vlivu směnných relací a zahraničnímu oživení***

Obchodní bilance posílila vlivem oživení zahraniční poptávky po českém zboží a pomalejšího oživení v ČR, díky čemuž dynamika dovozů zaostala za dvojcifernou dynamikou vývozu. Trendy zahraničního obchodu zbožím se v komoditách i teritoriálním rozvrstvení pomalu navracely na předkrizovou úroveň – posilovaly položky typu stroje a dopravní prostředky exportní teritorium EU. Hodnota vývozu osobních automobilů stoupla meziročně o 29 % - dílu a příslušenství motorových vozidel dokonce o 43 % -, čímž bilance¹ tohoto segmentu dosáhla dohromady 64 mld. proti 48 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2009. Nadpoloviční podíl exportu strojů a dopravních prostředků na celkovém vývozu se dále zvýšil a tato položka posílila svůj podíl i na celkovém dovozu, což dokládá postupné domácí oživování. Směnné relace působily na nominálně vyjádřený český zahraniční obchod nepříznivě.
- Deficit bilance výnosů bez výrazné změny***

Bilance výnosů se meziročně zhoršila jen nepatrně (deficit byl větší naposledy v prvním čtvrtletí 2007). Na redukci schodku běžného účtu tak proti předchozím letům příliš nepůsobila. Přesto výnosy klesly čtyřnásobně ve srovnání s náklady. Mzdové náklady na zahraniční pracovníky se vlivem poklesu jejich počtů snížily, odliv peněz ve formě dividend se zvětšil - naopak české firmy v zahraničí získaly na dividendách meziročně méně.
- Finanční účet v minusu vlivem vysokého deficitu ostatních investic; příliv přímých investic nejvyšší od roku 1993 stejně jako české investice v zahraničí***

Přímé zahraniční investice do ČR stouply meziročně o 31 mld. na 53,3 mld. Kč, což je nejvyšší příliv dosažený v prvním čtvrtletí od roku 1993, historicky nejvyšší však byly i české investice v zahraničí (17,1 mld. Kč), čímž se saldo přímých investic ocitlo na nejvyšší úrovni od roku 2001. Také portfoliové investice ukázaly po šesti letech ve výsledcích za první čtvrtletí příliv peněz do země při minimálním čistém saldu investic do akcií i dluhopisů ze strany českých investorů a meziročním zvýšením investic do českých dluhopisů ze strany nerezidentů.

V úhrnu přímých a portfoliových investic by se finanční účet ocitl v plusu díky přílivu peněz do země, ovšem jejich výrazný odliv (-78 mld. Kč) u ostatních investic stlačil do deficitu i celý finanční účet (-28,9 mld. Kč). Na vysokém deficitu ostatních investic (pod něž spadají dodavatelské a bankovní úvěry, půjčky, depozita, aj.) participovaly v odlivu peněz především obchodní banky (-38,3 mld. Kč) a firmy (-40,4 mld. Kč).

¹ Vývoz v cenách FOB, dovoz v cenách CIF.

